

УДК 330.1:332
JEL O31, Q10

В. М. Бондаренко

кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту Ужгородського національного університету, м. Ужгород
e-mail: viktoriya.bondarenko@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9736-7789>

К. Р. Дрипка

студентка кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту Ужгородського національного університету, м. Ужгород
e-mail: katedryпка@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-6919-7954>

Л. Ю. Чобаль

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту туристичного та готельно-ресторанного бізнесу Ужгородського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, м. Ужгород
e-mail: lchobal@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9838-4051>

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Обґрунтовано суть, ознаки та проблеми впровадження інновацій у вітчизняному аграрному секторі. Визначено особливості інноваційних процесів агросектору в сучасних умовах. Розглянуто головні проблеми та перешкоди для інноваційного розвитку сільського господарства в Україні. Основними стримуючими чинниками інноваційної активності його суб'єктів є: ставлення сучасного підприємця до інноваційних процесів та усвідомлення їх ролі у забезпеченні успіху, відсутність державної підтримки інноваційної діяльності і недосконалість законодавчої бази в Україні. Окреслено перспективні напрями підвищення рівня інноваційного розвитку агропродовольчих компаній в Україні.

Ключові слова: інновації, технології, АПК, інноваційна діяльність, агроінновації.

Bondarenko V., Dryпка K., Chobal L. FEATURES OF INNOVATIVE PROCESSES IN THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX

Nowadays Ukraine faces the difficult times under the influence of economic and political crises. Therefore, the only perspective way of products' competitiveness is innovations, in the first place in the areas where there are many resources and opportunities. Agriculture is one of such most important strategic directions of Ukrainian economy. At the same time agriculture is the supporting foundation for the development of many other types of activity and it can substantially influence the development of Ukrainian economy on an international scale. The paper dwells on the nature, features and problems of implementation of innovations in the agriculture of Ukraine. The features of AIS innovation processes in current conditions are defined. Main problems and obstacles to agriculture innovative development in Ukraine are outlined. The authors emphasize the following factors of low innovation activity of agricultural entities: direct attitude of contemporary entrepreneur to innovation processes and understanding of their role in achieving success; lack of state assistance; insufficiency of legislative basis of its provision in Ukraine. Currently Ukrainian agricultural enterprises have a huge capacity for operation at competitive markets as equal partners of global agricultural leaders. Available resources and natural-climate conditions are among their factors of success. However, fast development of technologies dictates new activity conditions to strengthen and improve their positions through innovations. Despite the range of advantages, Ukrainian agro-industrial producers lag significantly behind the advanced innovations and developments in the world. However, there are some examples of successful innovative agri-food companies. Major deterrent factors that cause the low innovativeness of agricultural entities are direct attitude of contemporary entrepreneur to innovation processes and understanding of their role in achieving success, lack of state assistance and insufficiency of legislative basis of its provision in Ukraine.

Keywords: innovations, technologies, agriculture, innovative activity, agro innovations.

Постановка проблеми. В умовах стрімкого розвитку технологій і постійних змін на світовому ринку виникає необхідність у своєчасній адаптації до трансформацій шляхом збагачення інноваційного потенціалу та формування конкурентних переваг. Сьогодні Україна переживає непрості часи під впливом економічної та політичної криз, тому єдиним шляхом забезпечення конкурентоспроможності продукції є інновації, насамперед у тих сферах, де

багато ресурсів і можливостей. Аграрний сектор є одним з таких найважливіших стратегічних напрямів економіки України. Водночас він є базовим, супутньою основою для розвитку багатьох інших видів діяльності та може суттєво впливати на розвиток української економіки на міжнародній арені.

Низька інноваційна активність суб'єктів аграрного сектору обумовлена багатьма чинниками, що формуються як органами влади на всіх рівнях, так і

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ТА АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

самими підприємствами та особливостями їх господарювання.

Аналіз останніх досліджень. Роль, проблеми і стримуючі чинники інноваційних процесів в АПК досліджували, зокрема, такі науковці: В. Василенко, В. Амбросова, С. Ілляшенко, М. Кісіль, П. Макаренко, Л. Михайлова, В. Осипова, І. Павленко, П. Саблук, О. Шестопаль. Однак, враховуючи ґрунтовні дослідження та зважаючи на суть інноваційних процесів, які є постійно змінюваним явищем, вивчення суті, особливостей, проблем і стримуючих чинників інноваційної діяльності у сільському господарстві наразі залишається актуальним та не до кінця завершеним.

Метою статті є обґрунтування суті, ознак і проблем інновацій та інноваційної діяльності у вітчизняному аграрному секторі.

Основні результати дослідження. Україна має значні можливості для розвитку аграрного сектору і перетворення його у високоефективну сферу економіки. Придатні ґрунтово-кліматичні умови та якісні земельні ресурси сприяють подальшому розвитку сільського господарства, одержанню врожаїв сільськогосподарських культур у достатніх для забезпечення внутрішніх потреб і формування експортного потенціалу – для реалізації продукції на міжнародних ринках. Розгляд проблем в аграрному секторі неможливий без з'ясування етимології та суті інновацій у ньому, тому розглянемо, яким змістом та ознаками наповнюють цю категорію різні автори (табл. 1).

Таблиця 1

Базові складові та ознаки інновацій в аграрному секторі

Автор	Ознаки, риси
О. В. Кот	Системність, позитивний (якісний та кількісний) вплив на навколишнє середовище
О. В. Попова	Учасники: людина, машина (обладнання, інструменти), навколишнє середовище
Ю. В. Бухвостовий	Результат праці, нові знання, підвищення ефективності, стійкості, системності АПК
О. Донець; А. Т. Конєва, А. М. Кикла; В. А. Іванов	Нові сорти рослин, порід і видів тварин, птиці і т. ін.; нові технології, підвищення ефективності виробництва
М. А. Полегенька	Прогресивні методи ведення господарства, врахування накопиченого потенціалу
О. І. Янковська	Новації, економічний, соціальний та екологічний ефекти
The San Jose Declaration	Катализатор росту і змін, вирішення завдань сільського господарства, адаптація до зміни клімату, поліпшення продовольчої безпеки та якості життя всіх мешканців

Розроблено авторами на основі даних [1-7].

Виходячи з аналізу, представленого в табл. 1, основними складовими та ознаками агроінновацій на сучасному етапі є: позитивний вплив / ефект (кількісний та якісний) на навколишнє середовище, результати діяльності; новації (нові знання, нові види рослин, тварин і т. ін.), системність, стійкість. Особливо комплексним і системним є розуміння інновацій, подане в Декларації міністрів сільського господарства Сан-Хосе [7], яке акцентує, що ці інновації мають бути катализатором росту і змін, вирішувати завдання сільського господарства, забезпечувати адаптацію до змін клімату, поліпшення продовольчої безпеки, якості життя всіх мешканців. Саме таке визначення, на нашу думку є найбільш системним, стратегічним і вдалим.

Виходячи з того, що вище наведені надзвичайно різноманітні підходи до визначення суті агроінновацій, ці процеси мають певну специфіку, яка обумовлена як різним їх трактуванням, рівнем розвитку країни, так і галуззю. Означимо ці особливості на основі систематизації декількох авторських підходів (Г. М. Саранчука [8], О. І. Янковської [9]):

- тривалий процес розроблення новації;
- інновації мають, як правило, покращувальний характер;
- досліджуються живі організми;
- провідну роль відіграють науково-дослідні установи;
- наявна пряма залежність від природної зони та клімату;
- розпорошеність сільськогосподарського виробництва на значній території;
- різноманітність сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, а також вагома різниця в технологіях їх виробництва;

- велика різниця в періодах виробництва окремих видів сільськогосподарської продукції.

Підсумовуючи, варто зазначити, що інновації в аграрному секторі – це розроблення нових продуктів, засобів і технологій, за допомогою яких сучасний виробник матиме змогу знаходити більш раціональні способи використання природних ресурсів задля досягнення максимально ефективного виробництва агропродукції. Активне впровадження таких інновацій може стати суттєвим кроком на шляху до екологічної стійкості в країновому та світовому вимірі.

Однак вітчизняна інноваційна діяльність у сільськогосподарській сфері сьогодні не функціонує на належному рівні. Наразі в Україні відсоток проникнення високих технологій в агросекторі досить низький – близько 10-12 [10].

За даними сайту «Agronews», за обсягом експорту продуктів сільського господарства Україна – у світових лідерах, але в основному за рахунок чорноземів, сукупна площа яких порівнянна з територією Великої Британії. Але зі збору врожаю з одного гектара наші аграрії поступаються розвиненим країнам. За врожайністю наші аграрії відстають від них на 10 років, а 40% сільгосптехніки застаріла. До того ж земля в Україні використовується нерационально, і чорнозем деградує через втрату родючого шару, ерозії і забруднення. У той час як у світі агропроцеси стають все більш автоматизованими, наші фермери часто використовують застарілі методи ведення господарства [11].

Не дивлячись на такі факти низької інноваційної активності суб'єктів АПК, за даними рейтингу інноваційних компаній України, що складений Forbes, п'ять компаній сфери АПК увійшли в ТОП-20 [12], а саме: «МХП», «Нібулон», «Сварог Вест Груп»,

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

«AgriLab», «Кернел». Розглянемо коротко їхній досвід успіху.

МХП – це агрокомпанія в Україні, яка впроваджує геоінформаційні системи (ГІС) для управління земельним банком. Їх використання допомагає аграріям мати точне відображення поточного стану банку землі у зв'язі з іншими сервісами, наприклад, системою точного землеробства, системами обліку ІС і будь-якими веб-сервісами. Варто зазначити, що на цьому підприємстві є департамент, який відповідає за впровадження інновацій [12].

На відміну від інших українських зернотрейдерів, «Нібулон» більше половини своїх вантажів доставляє в порти річковим транспортом. З 2009 р. компанія залишається єдиним гравцем ринку, що інвестує в річкові перевезення по Україні. Водночас «Нібулон» активно запозичує інновації. Наприклад, вантажне устаткування, розроблене фірмою «Telestack» спеціально для зернотрейдера, у 2010 р. отримало міжнародну нагороду за ефективність [12].

«Сварог Вест Груп» кілька років поспіль займає лідируючі позиції серед агрокомпаній за врожайністю пшениці, сої і цукрового буряку. Ще у 2013 р. на підприємстві було створено підрозділ з розроблення і впровадження нових видів технології «Precision Agriculture Technology». Ця технологія забезпечує точне землеробство і допомагає аграріям істотно підвищити ефективність роботи. Серед найбільш прогресивних напрацювань – системи управління в режимі реального часу такими процесами, як посів, пересування техніки, збір врожаю і навантаження зерна, а також одна з найсучасніших в Україні агрохімічних лабораторій, яка функціонує у Хмельницькому. Фахівці компанії працюють над створенням власних систем зважування вантажів, бортових комп'ютерів для підвищення ефективності управління технікою, а також безпілотників для моніторингу полів [12].

Компанія «AgriLab» використовує широкий спектр інноваційних послуг. Наприклад, пропонує

комплексну агрохімічну діагностику полів, аналогів якої в країні поки немає. Завдяки такій діагностиці аграрії отримують інформацію про проблемні ділянки, критичні особливості ґрунту і можуть підвищувати збори урожаю. Активно застосовуються сучасні технології: супутниковий моніторинг полів, мобільні лабораторії і сучасна техніка [12].

З метою мінімізації витрат Агрохолдинг «Кернел» активно використовує GPS датчики для ефективного контролю роботи техніки. На базі компанії функціонує лабораторія і навчальний центр, які займаються розробленням точного землеробства. Застосовувані «Кернел» технології допомагають отримувати високі показники врожайності за використання меншого обсягу добрив. Крім того, щоб захистити ґрунт від ерозії і зберегти максимальну продуктивність, компанія застосовує технологію мінімального обробітку, а також використовує дрони для отримання максимально точних прогнозів щодо врожайності [12].

Отже, успіхів проаналізовані фірми досягли за рахунок використання таких інновацій, як: системи точного землеробства, геоінформаційні системи для управління земельним банком, агрохімічна діагностика полів, аерозйомка з метою контролю якості посівів, ведення історії полів для вибору оптимальної культури, лабораторні дослідження ґрунту, GPS-трекінг техніки і контроль і т. ін.

Впровадження штучного інтелекту застосовується в передових країнах світу. За підрахунками аналітиків з «Research and Markets», очікується, що впровадження технологій штучного інтелекту в агросекторі дозволить збільшити його прибутковість у всьому світі більш ніж на 3 млрд. дол. до 2025 р. Ідея полягає в тому, щоб дозволити працівникам агросектору краще зрозуміти ситуацію на місцях за допомогою передових технологій, які можуть розповісти їм більше про те, що відбувається на фермерському господарстві, адже багато факторів поки що залишаються поза полем їх зору [13].

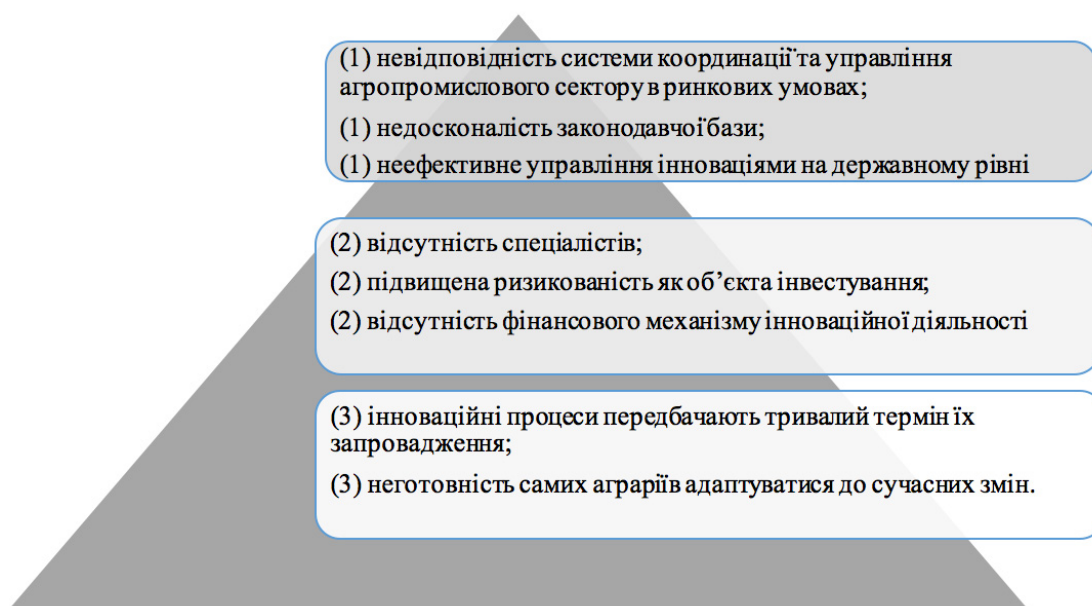

Рис. 1. Топ-проблеми і стримуючі чинники інноваційної діяльності в аграрному секторі
Систематизовано на основі [14-20].

Не дивлячись на позитивний досвід успішних агрокомпаній, інноваційну активність більшості суб'єктів аграрного сектору стримує низка чинників. Результати систематизації різних досліджень з проблем інноваційної діяльності у ньому представлені на рис. 1.

Такі низькі показники інноваційної діяльності в аграрному секторі обумовлені низкою стримуючих факторів. Найчастіше серед проблем виділяють такі: невідповідність системи координації та управління у ринкових умовах, недосконалість законодавчої бази та неефективне управління інноваціями на державному рівні. Всі вони пов'язані з державною підтримкою інноваційної діяльності в аграрному секторі. Крім того, вказують на відсутність фахівців у сфері інновацій, підвищену ризикованість нововведень і відсутність фінансового механізму інноваційної діяльності. Працівники та власники агробізнесів мають усвідомлювати необхідність адаптації до змін, підвищити рівень власної обізнаності у сфері новітніх технологій та робити конкретні кроки з підвищення ефективності діяльності задля виходу на нові ринки і збільшення прибутку. Враховуючи зазначене, необхідність визначення напрямів покращення інноваційної діяльності у сільському господарстві абсолютно обґрунтована та є перспективою подальших досліджень.

Висновки. Сьогодні українські сільськогосподарські підприємства володіють великим потенціалом для роботи на конкурентних ринках як рівноправні партнери світових лідерів АПК. Передусім серед факторів успіху – наявність ресурсів і природно-кліматичні умови. Проте стрімкий розвиток технологій диктує нові умови діяльності задля зміцнення та покращення своїх позицій шляхом впровадження інновацій. Інноваційні підходи до розвитку аграрного сектору є суттєвим каталізатором зростання національної економіки загалом і засобом вирішення різноманітних соціально-економічних і глобальних викликів.

Зважаючи на результати аналізу, ще раз варто наголосити, що агроінновації мають володіти такими ознаками, як позитивний вплив на навколишнє середовище та ефект на результати; повинні бути системними, каталізатором росту і змін, забезпечувати адаптацію до змін клімату, поліпшення продовольчої безпеки, якості життя всіх мешканців.

Українські агропродовольчі виробники суттєво відстають від передових інноваційних розробок у світі, однак є досвід і успішних компаній. Основними стримуючими чинниками інноваційної активності суб'єктів аграрного сектору є безпосередньо ставлення сучасного підприємця до інноваційних процесів та усвідомлення їхньої ролі у забезпеченні успіху, а також відсутність державної підтримки інноваційної діяльності та недосконалість законодавчої бази її забезпечення в Україні.

Список використаних джерел

1. Кот О. В. Теоретичні аспекти інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та його організаційно-економічне забезпечення. *Проблеми науки*. 2008. С. 30-37.
2. Попова О. В. Вопросы методологии управления инновационными процессами в АПК: *Управление общественными и экономическими системами*. 2007. № 1. URL: http://bali.ostu.ru/umc/zj2007_1.php
3. Бухвостов Ю. В. Детерминирующее воздействие инвестиций на формирование экономики инновационного типа (на примере аграрного сектора): автореф. дис. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.01. Москва, 2009. 26 с.
4. Донець О. Інновація та її особливості в аграрному секторі економіки України. *Економічний аналіз*: зб. наук. пр. 2013. 12(1). С. 92-97. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2013_12\(1\)](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2013_12(1))
5. Полегенька М. А. Особливості інноваційної діяльності в агропромислових підприємствах України. *Агросвіт*. 2017. № 6. С. 49-54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2017_6_10
6. Янковська О. І. Інноваційний процес у сільському господарстві. *Наука і економіка*. 2009. № 4, т. 2. С. 54-58. URL: http://eprints.zu.edu.ua/8485/1/Янковська%20О.І._Інноваційний%20процес%20в%20сільському%20господарстві.pdf
7. San Jose Declaration of Ministers of Agriculture. *ICA: Website*. 2011. URL: http://webiica.iica.ac.cr/ministerial/costarica2011/Documents/JIA2011Declaracion_eng.pdf
8. Саранчук Г. М. Інноваційний розвиток сільського господарства як основа підвищення його конкурентоспроможності. *Інноваційна економіка*. 2010. № 1. С. 26-32.
9. Янковська О. І. Особливості інновацій в сільському господарстві. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*: зб. наук. пр. 2010. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2010_2_54
10. Глотова І. Профiт від IT, або чому агрохолдинги змушені ставати розробниками програмних продуктів. *Agravery*: сайт. 3 квітня 2018 р. URL: <http://agravery.com/uk/posts/show/profit-vid-it-abo-comu-agroholdingi-zmuseni-stavati-rozrobnikami-programnih-produktiv>
11. ТОП-9 вітчизняних інноваційних ідей, які змінять сільське господарство. *AgroNews*: сайт. 2017. URL: <https://agronews.ua/node/74760>
12. Корнилюк Р., Харламов П., Шишацкий Е. Спасти будущее: первый рейтинг инновационных компаний Украины. Как инновации и наука способны возродить украинскую экономику. *Forbes*: сайт. 25 мая 2016. URL: <http://forbes.net.ua/magazine/forbes/1416757-spasti-budushchee-pervyj-rejting-innovacionnyh-kompanij-ukrainy>
13. Семенчук О. Технології штучного інтелекту можуть вирішити всі проблеми агросектору. *Everest*: сайт. 05.10.2018. URL: <https://www.everest.ua/ai-platform/ai-business/tekhnohoyi-shtuchnoho-intelektu-mozhut-vyrishyty-vsi-problemy-ahrosektoru>

14. Височан О. С. Наукові підходи до визначення понять «інновації» та «інноваційна діяльність» у сільському господарстві. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. № 2. С. 101-104.
15. Готра В. В. Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку аграрного сектору України. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 6. С. 79-84. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2014_6_10
16. Лисенко В. В. Проблеми та перспективи інноваційного розвитку сільського господарства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент: зб. наук. пр. 2015. Вип. 10. С. 153-156. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2015_10_35
17. Кіпіоро І. М. Проблеми та перспективи інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту: Економічні науки: зб. наук. пр.* 2014. Вип. 1. С. 120-126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2014_1_17
18. Боліла С. Ю. Інноваційний розвиток аграрного сектору: проблеми та важелі державного впливу з їх вирішення. *Проблеми нормативно-правового забезпечення інноваційної діяльності та шляхи їх вирішення: матеріали конференції 27 вересня 2017 р. у м. Київ.* С. 16-21. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/innovatsii-transfer-tehnologiy/publikatsiyi/konferenciya-problemi-normativno-pravovogo-zabezpechennya-innovacijnoyi-diyalnosti-ta-shlyaxi-yix-virishennya.pdf>
19. Beck Ch. Four Urgent Challenges Facing Tech Innovation in Agriculture. *Innovatemap*: Website. 2018. URL: <https://www.innovatemap.com/resources/wisdom/four-urgent-challenges-facing-tech-innovation-in-agriculture>
20. Про конференцію. *ProAgro*: сайт. 2018. URL: <http://www.proagro.com.ua/events/innovation2018>
- Ukraine's economy]. In *Ekonomichnyy analiz [Economic analysis]*: Vol. 12(1) (pp. 92-97). Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2013_12\(1\)_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2013_12(1)_19) [in Ukrainian]
5. Polehenka, M. A. (2017). Osoblyvosti innovatsiynoi diyal'nosti v ahropromyslovykh pidpryyemstvakh Ukrayiny [Features of innovation activity in agroindustrial enterprises of Ukraine]. *Agrosvit – Agrosvit*, 6, 49-54. [in Ukrainian]. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2017_6_10
6. Yankovska, O. I. (2009). Innovatsiynyy protses u sil's'komu hospodarstvi [Innovation process in agriculture]. *Nauka i ekonomika – Science and Economics*, 4/2, 54-58 [in Ukrainian]. Retrieved from: http://eprints.zu.edu.ua/8485/1/Янковська%20О.І._Інноваційний%20процес%20в%20сільському%20господарстві.pdf
7. San Jose Declaration of Ministers of Agriculture (2011). *IICA*: Website. Retrieved from http://webiica.iica.ac.cr/ministerial/costarica2011/Documents/JIA2011Declaracion_eng.pdf
8. Saranchuk, H. M. (2010). Innovatsiynyy rozvytok sil's'koho hospodarstva yak osnova pidvyschennya yoho konkurentospromozhnosti [Innovative development of agriculture as a basis for increasing its competitiveness]. *Innovatsiyna ekonomika – Innovative Economy*, 1, 26-32 [in Ukrainian].
9. Yankovska, O. I. (2010). Osoblyvosti innovatsiy v sil's'komu hospodarstvi [Features of innovation in agriculture]. In *Ekonomika. Upravlinnya. Innovatsiyi. Seriya: Ekonomichni nauki [Economy. Management. Innovation. Series: Economics]*: Vol. 2 [in Ukrainian]. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2010_2_54 [in Ukrainian].
10. Hotova, I. (2018, Apr 03). Profit vid IT, abo chomu ahrokhodnyhy zmusheni stavaty rozrobnikamy prohramnykh produktiv [Profit from IT, or why agribusinesses are forced to become developers of software products]. *Agravery*: Website. Retrieved from <http://agravery.com/uk/posts/show/profit-vid-it-abo-comu-agroholdingi-zmuseni-stavati-rozrobnikami-programnih-produktiv> [in Ukrainian]
11. TOP-9 vitchyznyanykh innovatsiynykh idey, yaki zmiyat' sil's'ke hospodarstvo [TOP-9 domestic innovative ideas that will change agriculture] (2017). *AgroNews*: Website. Retrieved from <https://agronews.ua/node/74760> [in Ukrainian].
12. Kornilyuk, R., Kharlamov, P., & Shishatskiy, Ye. (2016, May 25). Spasti budushcheye: pervyy reyting innovatsionnykh kompaniy Ukrainy. Kak innovatsii i nauka sposobny vozrodit' ukrainskuyu ekonomiku [Save the future: the first rating of innovative companies in Ukraine. How innovation and science can revive the Ukrainian economy]. *Forbes*: Website. Retrieved from <http://forbes.net.ua/magazine/forbes/1416757-spasti-budushchee-pervyj-rejting-innovacionnyh-kompanij-ukrainy> [in Russian].
13. Semenchuk, O. (2018, Oct 10). Tekhnolohiyi shchnohoho intelektu mozhut' vyrishyty vsi problemy ahrosektoru [Technologies of artificial intelligence can solve all problems of the agro-sector]. *Everest*: Website. Retrieved from <https://www.everest.ua/ai-platform/ai->

business/tehnolohiyi-shtuchnoho-intelektu-mozhut-vyrishyty-vsi-problemy-ahrosektoru [in Ukrainian].

14. Vysochan, O. S. (2011). Naukovi pidkhody do vyznachennya ponyat' «innovatsiyi» ta «innovatsiyna diyal'nist'» u sil's'komu hospodarstvi [Scientific approaches to the definition of the concepts «innovation» and «innovation activity» in agriculture]. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu – Herald of Khmelnytsky National University*, 2,101-104 [in Ukrainian].

15. Hotra, V. V. (2014). Suchasnyy stan ta problemy innovatsiynoho rozvytku ahrranoho sektoru Ukrayiny [The current state and problems of innovative development of the agrarian sector of Ukraine]. *Aktual'ni problemy ekonomiky – Actual problems of economy*, 6, 79-84 [in Ukrainian]. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2014_6_10 [in Ukrainian].

16. Lysenko, V. V. (2015). Problemy ta perspektyvy innovatsiynoho rozvytku sil's'koho hospodarstva [Problems and perspectives of innovative development of agriculture]. In *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment [Scientific Journal of International Humanitarian University. Series: Economics and management]*: Vol. 10 (pp. 153-156). [in Ukrainian]. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2015_10_35 [in Ukrainian].

17. Kipioro, I. M. (2014). Problemy ta perspektyvy innovatsiynoyi diyal'nosti sil's'kohospodars'kykh pidpryemstv [Problems and perspectives of innovative activity of agricultural enterprises]. In *Visnyk Chernivets'koho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu: Ekonomichni nauky [Bulletin of the Chernivtsi Trade and Economic Institute: Economic Sciences]*: Vol. 1 (pp. 120-

126). [in Ukrainian]. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2014_1_17

18. Bolila, S. U. (2017). Innovatsiynyy rozvytok ahrranoho sektoru: problemy ta vazheli derzhavnoho vplyvu z yikh vyrishennya [Innovative development of the agrarian sector: problems and levers of state influence on their solution]. In *Problemy normatyvno-pravovoho zabezpechennya innovatsiynoyi diyal'nosti ta shlyakhy yikh vyrishennya [Problems of normative-legal support of innovation activity and ways of their solution]*: Proceedings of the conference on 2017, Sep 27 in Kyiv (pp. 16-21). Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/innovatsii-transfer-tehnologiy/publikatsiyi/konferenciya-problemi-normativno-pravovogo-zabezpechennya-innovacijnoy-diyalnosti-ta-shlyaxi-yix-virishennya.pdf> [in Ukrainian].

19. Beck, Ch. (2018). Four Urgent Challenges Facing Tech Innovation in Agriculture. *Innovatemap: Website*. Retrieved from

<https://www.innovatemap.com/resources/wisdom/four-urgent-challenges-facing-tech-innovation-in-agriculture>

20. Pro konferentsiyu [About the conference] (2018). *ProAgro: Website*. Retrieved from <http://www.proagro.com.ua/events/innovation2018> [in Ukrainian].

Надійшло 11.03.2019 р.

Scientific-practical journal "REGIONAL ECONOMY"

Scientific-practical journal "Regional economy" is a specialized scientific-practical publication, which highlights such theoretical and applied issues: the formation and implementation of state regional policy in Ukraine, the problems of socio-economic life of the regions, territorial development, environmental management and ecological security, social policy, cross-border cooperation, rural development, investment and innovation policy, Finance and banking.

Journal "Regional economy" is included in the List of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic sciences (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated by 7.10.2015 №1021).

The journal is included in the international scientometric database Index Copernicus, Poland - with 2012.

The journal's website: www.re.gov.ua